

Marja-Sisko Tallavaara

LAPSYKE -lasten ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen seudullinen kehittäminen

Lapissa

2007 – 2009

Sisällysrunko

Hankkeen tausta

Hankkeen tavoitteet

Toiminta ja tulokset

IP-videoneuvottelun käyttö ja kokemusten hyödyntäminen palvelujärjestelmän kehittämisessä

Nuorten varhaisen tuen toimintamallin kehittäminen Rovaniemen kaupungissa

Ennalta ehkäisevän työn vahvistaminen

Hankkeen rahoitus ja organisaatio

Yhteistyö

Tiedotus

Arviointi

Lähteet

Liitteet

Hankkeen tausta

Lapin sairaanhoitopiirin alueella toteutettiin vuosina 2005 – 2007 lasten ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen kehittämishanketta, jossa keskeisinä tavoitteina olivat ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen, perustason työntekijöiden osaamisen vahvistaminen ja palvelujärjestelmän kehittäminen. Hankkeessa onnistuttiin vahvistamaan työntekijöiden osaamista monipuolisella koulutusohjelmalla, otettiin käyttöön uusia ennaltaehkäiseviä työmenetelmiä ja kokeiltiin IP-videoneuvottelua konsultaatioissa. Kehittäminen on pitkäjänteistä työtä, kahden vuoden aika on lyhyt uusien toimintatapojen juurruttamiseen ja palvelujärjestelmän kehittämiseen. Tämän vuoksi hankkeelle haettiin jatkorahoitusta ja sitä myönnettiin, tosin haettua vähemmän. Näin kuitenkin mahdollistui edellisessä hankkeessa aloitettujen tavoitteiden ja toimintojen syventäminen ja osin laajentaminen. Keskeisenä päämääränä on ollut lasten, nuorten ja perheiden erityispalveluiden saatavuuden turvaaminen Lapin haasteellisissa olosuhteissa, kun välimatkat ovat pitkät ja erikoistason ammattilaisia niukasti.

Hankkeen tavoitteet

1. IP-videoneuvottelun käyttöä laajennetaan ja kehitetään monitahoisesti psykososiaalisten palveluiden tuottamisessa yhteistyössä sairaanhoitopiirin, kuntien, järjestöjen ja yksityisten palveluntuottajien kanssa ja näin tuetaan erityispalveluiden saatavuutta koko sairaanhoitopiirin alueella.
2. Palvelujärjestelmän kehittämisessä ja kunta- ja palvelurakenteen uudistamisessa hyödynnetään ip-videoneuvottelun käyttökokemuksia ja soveltamismahdollisuuksia.
3. Kehitetään yhteistyössä nuorten ja heidän perheidensä, sosiaali- ja terveydenhuollon, koulun oppilashuollon ja kolmannen sektorin kanssa moniammatillista nuorten varhaisen tuen toimintamallia, jossa huomioidaan nuoren eri toimintaympäristöt ja niissä samanaikaisesti vaikuttaminen
4. Vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtä
 - Järjestetään koulutusta varhaiseen tunnistamiseen ja tukemiseen
 - Tuetaan menetelmien juurtumista
 - Pilotoidaan TimeOut!Aikalisä -toimintamallia toisen asteen oppilaitoksessa

Toiminta ja tulokset

Seuraavaksi esittelen hankkeen toimintaa ja tuloksia siten että tavoitekohtaisesti esitetään ensin tiivistelmä mitä saatiin aikaan, mitä pitää edelleen kehittää ja sen jälkeen täydennän yksityiskohtaisemmalla tiedolla hankkeen toiminnoista kullakin tavoitealueella

Tavoite 1 : IP-videoneuvottelun käytön laajentaminen ja kehittäminen yhteistyössä sairaanhoitopiirin, kuntien, järjestöjen ja yksityisten palvelun tuottajien kanssa

Tavoite 2: IP-videoneuvottelun käyttökokemuksia hyödynnetään palvelujärjestelmän kehittämisessä ja kunta- ja palvelurakenteen uudistamisessa.

Mitä tehtiin:

1. Luotiin toimiva malli erikoistason lastenpsykiatrian videokonsultaatiolle lapsen hoidon tarpeen arviointiin perustasolla.

Kuntien psykologit tekevät ensin selvityksen lapsen tilanteesta, pyytävät vanhemmilta ja päivähoidon/koulun työntekijältä arvioinnit lapsen kehityksestä ja käyttäytymisestä käyttäen Achenbachin kehittämää lomakkeistoa. Mikäli psykologi katsoo arviointien pohjalta olevan tarvetta konsultoida lastenpsykiatria, hän varaa konsultaatioajan.

Hyödyt:

- Pystytään systemaattisemmin ja varhaisessa vaiheessa tutkimaan ja arvioimaan lapsen tilanne, tuen ja hoidon tarve ja aloittamaan tuki-/ hoitotoimet
- Säästetään aikaa ja matkakuluja
- Perheille on matala kynnys osallistua videoneuvotteluun

Edelleen kehitettävää

- Ei vielä kata koko sairaanhoitopiiriä, mutta vakiintunut käytännöksi pilottikunnissa ja leviämässä muihin kuntiin
- Edellyttää lastenpsykiatrialta mahdollisuutta irrottaa aikaa konsultaatioon
- Kuntatasolla pitäisi olla käytettävissä terapiapalvelua tai intensiivistä perhetyötä lapselle ja perheelle, kun tuen ja hoidon tarve tulee esiin. Nykyisellään resurssit ovat riittämättömät
- Teknisen sujuvuuden parantamiseksi tulisi laajakaistan nopeutta lisätä ja laitekantaa uusia

2. Toteutettiin IP-videoneuvottelua käyttäen ammattilaisten tiimikokouksia ja vertaiskonsultaatioita, ryhmäkonsultaatioita sekä -menetelmäohjausta

Tunturi-Lapin psykologit pitivät keskinäiset tiimipalaverit videoneuvottelua käyttäen. Hankkeen erityistyöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja anto ryhmätyönohjausta ja konsultaatiota samanaikaisesti eri kuntien lastensuojelun perhetyöntekijöille videoneuvottelua käyttäen

Lapin perhekliniikan psykiatri antoi case-ohjausta narratiivisen työtavan käytössä Kemijärven ja Sodankylän perheneuvoloiden työntekijöille osana perheneuvoloille tarkoitettua narratiivisen työtavan koulutusta ja menetelmäohjausta

Hyödyt:

- Mahdollistaa saman alan ammattilaisten kokoontua pohtimaan alansa ja työnsä erityiskysymyksiä tarvitsematta käyttää aikaa matkustukseen. Erityisen tarpeellista Lapin kuntien työntekijöille, joilla ei usein ole omassa kunnassa saman ammattialan työtoveria
- Voidaan välittää psykiatrian asiantuntijuutta samalla kerralla useammalle samansisältöistä työtä tekeväälle, joilla itsellään ei ole psykiatrian koulutusta, mutta jotka työssään kohtaavat psyykkisesti oireilevia.
- Mahdollistaa vertaiskonsultaation, yhteisen pohdinnan ja reflektion.

Edelleen kehitettävää:

- Videoneuvotteluohjelma pitäisi olla helposti saatavilla, mahdollisesti omalla koneella. Tämä ei ole vielä toteutunut. Kunnissa on joillakin työntekijöillä omalla tietokoneellaan videoneuvotteluohjelma.
- Työntekijöiden pitää saada myönteisiä, onnistuneita kokemuksia videoneuvottelusta, jotta innostus käyttää sitä vahvistuu
- Yhteisten aikojen sopiminen tuottaa vaikeuksia, mikä osin on asenteesta kiinni
- Ryhmävideoneuvottelut edellyttävät sillan käyttöä, mikä on maksullista. Nyt on käytetty Posken siltaa, johon osallistujat ovat ottaneet yhteyttä ja Poske maksanut siltamaksut. Kuntiin pitää saada omat siltanumerot ja ryhmien pitää pystyä sopimaan vuorokerron siltamaksusta

3. Käytettiin videoneuvottelua mielenterveystyöntekijän konsultaatiossa sosiaalialan ja oppilashuollon työntekijöille

Hankkeen erityistyöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja, antoi videokonsultaatiota kuntien sosiaalialan ja oppilashuollon työntekijöille mielenterveyteen liittyvissä asioissa.

Hyödyt:

- Hankkeen työntekijä oli helposti tavoitettavissa ja näin asiantuntemusta mielenterveyskysymyksissä voitiin saada akuutteihin tilanteisiin nopeasti

Edelleen kehitettävää:

- Seutukunnallisesti palvelevien kunnallisten mielenterveysyksikköjen pitäisi ottaa käyttöön videokonsultaatiopalvelu etäkuntien työntekijöille ja näiden asiakasperheille. Näin asiantuntemus olisi nopeammin saatavilla.
- Kunnilla olisi mahdollisuus ostaa konsultaatiota esimerkiksi traumaterapiakeskukselta, mikäli siellä myös olisi tarvittavat laitteet

4. Kokeiltiin IP-videoneuvottelua järjestön alueellisen palvelun toteuttamisessa

Lapin ensi- ja turvakoti sai hankkeelta käyttöönsä määrääjäksi videoneuvotteluohjelmiston, mikrofonia ja kameran tarkoituksena käyttää sitä ensi- ja turvakodin miestyössä, kriisipalvelun jälkihoidossa ja Alvari-perhetyössä

Hyödyt:

- Ensi- ja turvakodin asiakasperheillä, joiden kotipaikka on Rovaniemen ulkopuolella, on mahdollisuus saada jälkihoitoa ja kunnan työntekijöillä konsultaatiota perheiden tukemisessa
- Lisää erityispalvelun saatavuutta

Edelleen kehitettävää:

- Vaatii vielä henkilöstön koulutusta ohjelmiston käyttöön ja etäpalvelun sisällön kehittämistä

5. Saatiin kokemusta videoneuvottelun soveltuvuudesta asiakastyöhön

Hankkeen erityistyöntekijä käytti videoneuvottelua myös asiakastyössä. Rovaniemen perheneuvolan psykologi tapasi ranualaista asiakastaan lähitapaamisten lisäksi myös videoneuvottelua käyttäen.

Hyödyt:

- Videoterapia mahdollistaa erityispalvelun saatavuuden myös haja-asutusalueiden asukkaille, joilla ei sitä ole lähialueella käytettävissä, vaikka edellyttää aluksi ja lisäksi face to face -tapaamisia
- Säästää työaikaa ja matkakuluja

Edelleen kehitettävää:

- Verkko-ongelmien vuoksi emme pystyneet hankkeessa toteuttamaan suunniteltua videoterapiaa asiakkaalle suoraan kotiin. Tulevaisuudessa, kun laajakaistayhteydet paranevat ja kotikoneiden kapasiteetti on riittävä, tämä tulee olemaan arkipäivää
- Videoneuvotteluohjelmistoja kehitetään parhaillaan niin, että on mahdollista määräaikaaisesti tai tietyksi ajaksi muodostaa suojattu yhteys kahden tietokoneen välille. Tällöin asiakkaan ei tarvitse hankkia kallista ohjelmalisenssiä. Nyt jo on hankittavissa ns. kelluvia lisenssejä, joita mielenterveysyksikkö voi antaa määräajaksi asiakkaan kotikäyttöön.
- Tulevaisuudessa, kun videoneuvotteluohjelmistojen käyttö yleisty, kunnat voisivat antaa palveluselejä terapiapalvelujen ostoon. Näin palvelu olisi paremmin myös syrjäseutujen asukkaiden saatavissa

Arviointia

IP-videoneuvottelua on käytetty monitasoisesti erilaisiin tarpeisiin: erikoistasolta perustason työntekijöille, perustasolla saman alan ammattilaisten kesken, ryhmäkonsultaatioissa ja asiakastyössä. Näin voidaan arvioida tavoitteen toteutuneen lähes suunnitellusti. Erikoistason asiantuntemusta ei nuorisopsykiatrian osalta saatu hankittua videokonsultaatioon, mutta konsultaatiota saatiin tältäkin osin lastenpsykiatrialta. Kaikki hankekunnat eivät vielä aktiivisesti lähteneet mukaan, joten aivan suunnitellussa laajuudessa ei tavoitetta saavutettu.

Kokemuksia videoneuvottelun käytöstä pystytään jatkossa edelleen viemään palvelujärjestelmän kehittämiseen. Toimiva malli saatiin erikoistason konsultaatioon varhaisvaiheessa lapsen tai nuoren hoidon tarpeen arvioinnissa. Yhteistyö eri kuntien perustason työntekijöiden kesken mahdollistuu helpommin ja taloudellisemmin IP-videoneuvottelua käyttäen. Vahvistusta saatiin myös videoneuvottelun soveltuvuudesta asiakastyöhön ja järjestöjen alueellisten palvelujen tuottamiseen.

Tavoite 3: Kehitetään yhteistyössä nuorten ja heidän perheidensä, sosiaali- ja terveydenhuollon, koulun oppilashuollon ja kolmannen sektorin kanssa moniammatillista nuorten varhaisen tuen toimintamallia, jossa huomioidaan nuoren eri toimintaympäristöt ja niissä samanaikaisesti vaikuttaminen

Mitä tehtiin:

3.1. Jalkautettiin Rovaniemellä nuorten kehitysympäristöön yläkouluille mielenterveystyöntekijä täydentämään osaamista oppilashuollossa, jossa jo oli kasvatus-, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia ja kehitettiin työtapoja ja erityisesti yhteistyötä vanhempien kanssa

Syyslukukauden palkattuna oli sosiaalityöntekijä ja kevätlukukauden kesäkuun loppuun psykiatrinen sairaanhoitaja

Hyödyt:

- Koulujen työntekijöillä oli mahdollisuus konsultoida mielenterveysammattilaista ja pohtia yhdessä hänen kanssaan ongelmatilanteissa etenemistä
- Työparityöskentely kuraattorin kanssa silloin kun nuorella oli mielen ongelmia
- Oppilailla mahdollisuus saada matalan kynnyksen apua mielenterveyden ongelmissa
- Vanhemmat mukana nuoren tukiprosessissa
- Oppilaat ja vanhemmat saivat tietoa mielenterveydestä ja sen hoitamisesta: luokkatunnit ja vanhempainillat

Edelleen kehitettävää:

- Nuoren olisi päästävä keskustelemaan ongelmistaan viiveettä, siksi koulujen psykososiaalista työtä olisi kehitettävä ja resursseja vahvistettava. Ellei koulujen käyttöön saada psykologeja, tulisi tilalle palkata psykiatrinen sairaanhoitaja tai perheterapeutti

3.2. Kehitettiin yhteistyötä muiden nuorten kanssa työskentelevien kanssa

Järjestettiin yhteistyössä seurakunnan ja järjestön kanssa ryhmätoimintaa nuorille, poikien toiminnallinen ryhmä ja tyttöjen voimavarakeskeinen ryhmä, ja samalla tehtiin yhteistyötä myös vanhempien kanssa. Lisäksi osallistuttiin nuorten hyvinvointitapahtuman toteuttamiseen yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa.

Hyödyt:

- Nuoret saivat vahvistusta itsetunnolleen, löysivät vahvuuksiaan
- Saivat vertaistukea ja huomasivat että samanlaisia ongelmia on muillakin
- Nuoret oppivat ilmaisemaan tunteitaan
- Nuoret huomaavat että eri toimijatahot toimivat samansuuntaisesti
- Erilaista osaamista saatiin nuorten käyttöön

3.3. Edistettiin nuorten masennuksen varhaista tunnistamista ja ehkäisyä

Koulutettiin työntekijöitä nuorten mielialahäiriöiden tunnistamisessa ja masennusta ehkäisevän ryhmätyömenetelmän käyttöön otossa. Järjestettiin masennusta ehkäiseviä Maestro-stressinhallintakursseja yläkouluissa ja toisella asteella

Hyödyt:

- Nuorten masennusoireiluun pystytään puuttumaan varhaisessa vaiheessa kun oireet vielä lieviä ja näin ehkäistään vakavaa masennusta
- Työparityöskentely vahvistuu

Edelleen kehitettävää:

- Tarvetta kursseille olisi myös lukioissa, mutta työjärjestykseen sovittaminen vaikeaa
- Stressinhallintakurssille työtilojen löytämisessä kouluissa ongelmia
- Työmenetelmäosaamista pitäisi edelleen levittää mm opettajille

Arviointia

Nuorten mielenterveysongelmat ovat olleet julkisuudessa viime vuosien jatkuva puheenaihe. Pahoinvoinnista kertovat myös lasten ja nuorisopsykiatrian poliklinikoille ja osastoille tulevien lähetteen määrä ja lastensuojelun jatkuvasti kasvanut tarve. Varhaisten tukimuotojen kehittämiselle on siis tarvetta. Hankkeessa lisättiin varhaista tukea yläkouluilla jalkauttamalla mielenterveystyöntekijä kouluille. Nuoren olisi saatava apua mahdollisimman matalalla kynnyksellä. Nuori ei itse aina tunnista tai myönnä tarvitsevansa apua, siksi tarvitaan ammattilaisia, jotka tunnistavat avun tarpeen ja pystyvät tarttumaan tilanteeseen siellä missä nuori on eli esimerkiksi koululla.

Hanketyöntekijän työpanokseen olivat kaikki yhteistyökumppanit tyytyväisiä. Paitsi että nuorilla oli mahdollisuus saada tukea, myös muilla kouluissa toimivilla ammattilaisilla oli mahdollisuus konsultoida mielenterveyden ammattilaista. Työparityöskentely mahdollistui ja vanhempien kanssa yhteistyötä ja erilaisia ryhmiä päästiin konkreettisesti toteuttamaan. Tärkeää on ollut myös tiedon antaminen sekä vanhemmille että nuorille siitä, mikä kuuluu normaaliin nuoruusiän kehitykseen ja mitkä taas voivat olla hälyttäviä merkkejä, jolloin apua tulee hakea. Lukuvuoden työaika on kuitenkin liian lyhyt uusien työmuotojen juurtumiseen. Kuraattorit ovat innostuneita uusista työmenetelmistä ja ovat valmiita kehittämään jatkossakin omaa työtään ja he toivovat saavansa työparikseen haastaviin tilanteisiin mielenterveyden ammattilaisen, psykiatrisen sairaanhoitajan tai psykologin. Myös nuorisotyöntekijöiden työpanoksen käyttöä kouluaikana kouluilla pitäisi kokeilla ja kehittää.

Tavoite 4: Vahvistetaan ennalta ehkäisevää työtä

Mitä tehtiin:

4.1. Järjestettiin koulutusta ja menetelmäohjausta ennalta ehkäisevistä ja varhaisen tuen työmenetelmistä

Toimiva lapsi & perhe -menetelmiin kuuluvan preventiivisen perheintervention koulutukseen osallistui 11 kuntien työntekijää, joista 7 sai kliinikkopätevyyden. Pidettiin menetelmien juurtumista ja käyttöä arjessa tukeva seminaari myös jo aiemmin koulutuksen käyneille.

Järjestettiin Depressio-ohjaajakoulutusta yhteistyössä Mielenterveys- ja päihdehankkeen kanssa, ohjaajiksi valmistui 8 työntekijää.

Nuorten stressinhallintakurssien ohjaajakoulutuksen sai 28 eri kuntien työntekijää.

Perheneuvoloiden keskinäistä verkostoitumista ja menetelmäosaamista edistettiin narratiivisen työtavan koulutuksella ja menetelmäohjauksella.

Ryhmän ohjaamisen taitoja vahvistettiin Rovaniemellä.

Järjestettiin Friends -lasten ja nuorten mielenterveyden ja tunnetaitojen edistämishjelman ohjaajakoulutus ja kouluttajakoulutus yhteistyössä Aseman lapset ry:n kanssa, tuettiin ohjelman käyttöönottoa alakouluissa.

Hyödyt:

- Työntekijöiden osaaminen on vahvistunut, heillä on käytössään erilaisia yksilö-, perhe- ja ryhmätyön menetelmiä
- Menetelmien käyttämisestä saatu työntekijöiden ja asiakkaiden kokemusten perusteella hyviä tuloksia, vaikka varsinaista seurantatutkimusta ei olekaan käytettävissä
- Koulutukset vahvistaneet yhteistyötä yli sektorirajojen

Edelleen kehitettävää:

- Työntekijöillä pitäisi olla mahdollisuus esimerkiksi kerran vuodessa yhteiseen menetelmäohjaukseen, jossa voi jakaa menetelmän soveltamisessa mahdollisesti esiin nousseita ongelmia ja ratkaisuja

4.2. Toteutettiin nuorten ehkäisevän päihdetyön päivät Muurolan sekä Enontekiön yläkoulussa ja lukiossa yhteistyössä Mielenterveys- ja päihdehankkeen, Elämäni Sankari ry:n, MoodHouse Oy:n ja Liikenneturvan kanssa ja paikallisten Lions-seurojen kanssa

Kouluissa valmistauduttiin ennalta vastaamalla luokittain hyvinvointikyselyyn, valmistelemalla kuvaamataidon tunneilla päihdeiden vastaisia julisteita ja kirjoittamalla äidinkielen tunneilla aihepiiriin liittyviä kirjoitelmia. Varsinainen ohjelma koostui päihdeiden haittavaikutuksista ja liikennekäyttäytymistä käsittelevistä oppitunneista, joiden aikana oppilaat saivat ilmaista mielipiteensä erilaisiin väittämiin ja vastausjakaumat saatiin

välittömästi esiin ja niiden pohjalta voitiin keskustella asiasta. Vanhempainillassa ja opettajien kanssa käytiin läpi hyvinvointikyselyn tuloksia ja oppilaiden oppitunneilla esiin tuomia asioita.

Hyödyt:

- Oppilaat saivat havainnollistavaa tietoa päihteiden käyttöön liittyvistä haitoista
- Koulut saivat käyttöönsä hyvinvointikyselyn tulokset, jotka ovat hyödynnettävissä eri oppitunneilla jatkossakin

Edelleen kehitettävää

- Kouluissa pitäisi hyödyntää kouluterveyskyselyn tuloksia ja sisällyttää päihteettömään elämäntapaan kannustavia oppisisältöjä ja teemapäiviä vuosittaisiin suunnitelmiinsa

4.3. Pilotoitiin Nuorten Aikalisä -toimintamallia Itä-Lapin ammattiopistolla yhteistyössä Mielenterveys- ja päihdehankkeen kanssa

TimeOut!Aikalisä!Elämä raiteilleen –toimintamallin levittämiseksi oppilaitosympäristöön käynnistettiin yhteistyö Itä-Lapin ammattiopistossa keväällä 2008. Oppilaitoksessa kehitettiin toimintamallia opiskelijoiden negatiivisten keskeyttämisten ehkäisemiseksi ja kuntien aikalisäohjaajien mukaan ottamista tukiprosessiin, silloin kun opiskelija harkitsee keskeyttämistä tai keskeyttää opintonsa. Hankkeet tarjosivat koulutusta oppilaitoksen henkilökunnalle ja erityistyöntekijän tukea oppilashuollolle ja opiskelijoille.

Hyödyt:

- Oppilaitoksen henkilökunta aktivoitui kehittämään opiskelijan ohjausta, opiskelijahuoltoa ja yhtenäistämään poissaolojen seurantaa ja poissaoloihin puuttumiskäytäntöä
- Opiskelijat saivat psykososiaalista tukea
- Oppilaitoksen opinto-ohjaaja sai kunnan aikalisäohjaajilta lisätukea eroamisvaiheessa olevan opiskelijan auttamisessa oman tulevaisuutensa suunnittelussa

Edelleen kehitettävää:

- Oppilaitoksessa pitää panostaa myös henkilöstön hyvinvointiin ja työnohjaukseen ja jatkaa yhteisten kehittämispäivien pitoa
- Tiedottamista opiskelijan tukimallista ja Nuorten Aikalisä-toimintamallista tulee lisätä
- Kuntien aikalisäohjaajien ja oppilaitoksen yhteistyökäytäntö vaatii säännöllisten yhteisten työkokousten pitoa
- Nuorten aikalisä -toimintamalli voidaan levittää myös muihin ammatillisiin oppilaitoksiin

Arviointi

Ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen toteutui suunnitellusti. Perustason työntekijöiden osaaminen vahvistui ja uusia ennalta ehkäiseviä työmenetelmiä, kuten stressinhallintakurssit ja tunnetaitojen edistämishjelmat, on otettu käyttöön. Toimiva lapsi & perhe -menetelmien ja depressiokoulun juurruttaminen jatkui. Nuorten ehkäisevää päihdetyötä edistettiin tuottamalla uuden tyyppinen ohjelmakokonaisuus oppilasmäärältään suuressa ja pienessä kouluyksikössä. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kehitettiin ja otettiin käyttöön TimeOut!Aikalisä!-Elämä raiteilleen -toimintamallin sovellus Nuorten Aikalisä oppilaitosympäristössä.